

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

avis 70.331/4
du 26 octobre 2021

advies 70.331/4
van 26 oktober 2021

sur

over

un avant-projet de loi ‘portant
assentiment à l’Accord
amendant l’Accord relatif à la
fourniture et à l’exploitation
d’installations et des services
de la circulation aérienne par
EUROCONTROL au Centre
de contrôle régional de
Maastricht, signé le
25 novembre 1986 (Accord de
Maastricht), fait à Bruxelles le
17 décembre 2020’

een voorontwerp van wet
‘houdende instemming met de
Overeenkomst tot wijziging
van de Overeenkomst inzake
de terbeschikkingstelling en
exploitatie van installaties en
diensten voor het luchtverkeer
door EUROCONTROL in het
Luchtverkeersleidingscentrum
Maastricht, ondertekend op
25 november 1986
(Overeenkomst van
Maastricht), gedaan te Brussel
op 17 december 2020’

Le 19 octobre 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et du Commerce extérieur, et des Institutions culturelles fédérales à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi 'portant assentiment à l'Accord amendant l'Accord relatif à la fourniture et à l'exploitation d'installations et des services de la circulation aérienne par EUROCONTROL au Centre de contrôle régional de Maastricht, signé le 25 novembre 1986 (Accord de Maastricht), fait à Bruxelles le 17 décembre 2020'.

L'avant-projet a été examiné par la quatrième chambre le 26 octobre 2021. La chambre était composée de Martine BAGUET, président de chambre, Bernard BLERO et Christine HOREVOETS, conseillers d'État, et Charles-Henri VAN HOVE, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Xavier DELGRANGE, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Martine BAGUET.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 26 octobre 2021.

*

Op 19 oktober 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en de Federale Culturele Instellingen verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'houdende instemming met de Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst inzake de terbeschikkingstelling en exploitatie van installaties en diensten voor het luchtverkeer door EUROCONTROL in het Luchtverkeersleidingscentrum Maastricht, ondertekend op 25 november 1986 (Overeenkomst van Maastricht), gedaan te Brussel op 17 december 2020'.

Het voorontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 26 oktober 2021. De kamer was samengesteld uit Martine BAGUET, kamervoorzitter, Bernard BLERO en Christine HOREVOETS, staatsraden, en Charles-Henri VAN HOVE, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine BAGUET.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 oktober 2021.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

« – met de wijzigingen aan de Overeenkomst van Maastricht wordt stabiel en permanent uitvoering gegeven aan het evenwicht dat de lidstaten van EUROCONTROL via de Permanente Commissie -beschikkingen nr. 128 en nr. 129 en de Verklaring van de vier verdragsluitende Staten (België, Nederland, Luxemburg en Duitsland) hebben nagestreefd.

Artikelen 3 en 4 van de Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst van Maastricht stellen weliswaar een uiterste ratificatiedatum voorop voor het einde van november 2021 teneinde de voorziene datum van inwerkingtreding te kunnen garanderen (uiterlijk op 31 december 2021) ;

– hiervoor heeft EUROCONTROL, die de coördinatie van het ondertekenings- en ratificatieproces tussen de vier verdragsluitende Staten voor zijn rekening neemt, deze met aandrang opgeroepen om dit proces van ratificatie als dusdanig voor de deadline van eind november 2021 te volbrengen ;

– indien de ratificatie van de Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst van Maastricht niet voor het einde van november 2021 zou kunnen volbracht worden is de impact aanzienlijk. Het niet tijdig in werking treden van de Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst van Maastricht houdt in dat de twee tijdelijke Permanente Commissie-beschikkingen nr. 128 en nr. 129 opnieuw zouden dienen verlengd te worden en dat de goedkeuring hiervoor opnieuw zou dienen bekomen te worden van alle 41 EUROCONTROL-lidstaten. Dit is een scenario dat te allen prijze moet vermeden worden aangezien dit niet enkel een enorme operationele werklast met zich meebrengt maar ook politiek gevoelig zou kunnen liggen. Bovendien is het zo dat de Belgische Staat op deze manier *de facto* de overgang naar een meer autonoom verkeersleidingscentrum zou blokkeren voor zichzelf en de andere verdragsluitende staten, een proces dat reeds meerdere jaren wordt voorbereid ».

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet[‡], à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet n'appelle aucune observation.

*

[‡] S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief luidt als volgt:

“– met de wijzigingen aan de Overeenkomst van Maastricht wordt stabiel en permanent uitvoering gegeven aan het evenwicht dat de lidstaten van EUROCONTROL via de Permanente Commissie -beschikkingen nr. 128 en nr. 129 en de Verklaring van de vier verdragsluitende Staten (België, Nederland, Luxemburg en Duitsland) hebben nagestreefd.

Artikelen 3 en 4 van de Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst van Maastricht stellen weliswaar een uiterste ratificatiedatum voorop voor het einde van november 2021 teneinde de voorziene datum van inwerkingtreding te kunnen garanderen (uiterlijk op 31 december 2021);

– hiervoor heeft EUROCONTROL, die de coördinatie van het ondertekenings- en ratificatieproces tussen de vier verdragsluitende Staten voor zijn rekening neemt, deze met aandrang opgeroepen om dit proces van ratificatie als dusdanig voor de deadline van eind november 2021 te volbrengen;

– indien de ratificatie van de Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst van Maastricht niet voor het einde van november 2021 zou kunnen volbracht worden is de impact aanzienlijk. Het niet tijdig in werking treden van de Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst van Maastricht houdt in dat de twee tijdelijke Permanente Commissie-beschikkingen nr. 128 en nr. 129 opnieuw zouden dienen verlengd te worden en dat de goedkeuring hiervoor opnieuw zou dienen bekomen te worden van alle 41 EUROCONTROL-lidstaten. Dit is een scenario dat te allen prijze moet vermeden worden aangezien dit niet enkel een enorme operationele werklast met zich meebrengt maar ook politiek gevoelig zou kunnen liggen. Bovendien is het zo dat de Belgische Staat op deze manier *de facto* de overgang naar een meer autonoom verkeersleidingscentrum zou blokkeren voor zichzelf en de andere verdragsluitende staten, een proces dat reeds meerdere jaren wordt voorbereid.”

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp[‡], de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

[‡] Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Op die drie punten behoeft over het voorontwerp geen enkele opmerking te worden gemaakt.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Charles-Henri VAN HOVE

Martine BAGUET